

Русаков І.О.,
к.т.н., доцент,
Данилюк І.Є.,
магістр, Національний авіаційний університет

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕР'ЄРІВ В УМОВАХ АДАПТИВНОГО ДИЗАЙНУ

Анотація. В статті розглядається види трансформації інтер'єрів та архітектурних форм для забезпечення функціональних вимог в умовах адаптивного дизайну, а також предметне наповнення внутрішнього простору з властивостями трансформації.

Ключові слова: адаптивний дизайн, адаптивне житло, трансформація, меблі, інтер'єр.

Постановка проблеми. Впродовж всього життя людині доводиться адаптуватись до різних умов життя, праці, відпочинку та оточуючого середовища. Це особливо стосується інтер'єрів, бо саме в приміщеннях проходить більша частина життя: робота, будинок, дозвілля. Тож адаптація інтер'єрів до змін функціональних та геометричних вимог є актуальним питанням на сьогоднішній день.

Кожна людина має свої фізіологічні, антропометричні та ергономічні особливості. Ця унікальність зумовлена не тільки з біологічної точки зору, але й соціально. Неповторний життєвий шлях і досвідожної людини формує естетичний смак людини, це звісно впливає на сприйняття внутрішнього простору в якому вона знаходиться.

Актуальність теми роботи зумовлена необхідністю пошуку нових засобів адаптивного дизайну у підході вирішення інтер'єрів, які мають володіти властивостями пристосування, тобто адаптації для різних людей.

Аналіз останніх досліджень. У роботі Анісімова Л.Ю. [1] розглядається принципи формування адаптивного житла та архітектурних форм. Адаптивний дизайн архітектурних форм та інтер'єрів – це підхід в дизайні, що володіє можливостями пристосування до мінливих зовнішніх факторів. Архітектурне рішення адаптованого житла має прямий вплив на формування внутрішнього простору будинку. Архітектурна форма об'єкта повинна відповісти його функціональному призначенню, яке може змінюватися значно частіше, ніж сам архітектурний об'єкт. Трансформація, як один із способів побудови гнучкого простору, найбільш рентабельний і зручний. Поняття трансформації архітектури та елементів інтер'єру

розглядається в книгах Гайдучені А. А. [2] та Саприкіної, Н.А. [3].

Трансформація розглядається як перетворення, зміна виду, форми, істотних властивостей чого-небудь [4]. Житло з адаптованим плануванням припускає оперативну трансформацію внутрішнього простору з метою зміни функціональної організації [1].

Формулювання цілей статті: виявлення нових засобів адаптивного дизайну у підході вирішення інтер'єрів

Основна частина. За допомогою трансформованого будинку можливо розширювати корисну площину в міру необхідності. Це вирішується за допомогою двох шляхів:

- вертикальне розширення, коли збільшення вимагає додатковий поверх чи використовують горище;
- горизонтальне розширення корисної площини, коли до будинку пристосовують розширення за рахунок простору або додаткових приміщень.

Ці види розширення можливо використовувати разом, при цьому трансформація є складною, а форма будинку може набувати цікавий вигляд.

В процесі трансформації інтер'єр може змінювати свої функції та властивості. Виходячи з цього, можна виявити три типи проблем, що вирішуються завдяки трансформації, що впливає на формування внутрішнього простору (табл.1)[1,2].

Таблиця 1

Види трансформації інтер'єрів та архітектурних форм

№ п/п	Вид трансформації	В чому полягає	Приклад	Засоби
1	2	3	4	5
1	Сезонна	Змінні властивості пов'язані зі змінами зовнішнього середовища. Тобто сценарій планувального рішення чи зонування змінюється в залежності зміни пори року.	В теплу пору року - використання веранд. В холодну пору будинок трансформується таким чином, що планування будинку має більш закритий простір.	За допомогою зовнішніх стін, прибудов и додаткових архітектурних елементів.

1	2	3	4	5
2	Добова	Внутрішній простір змінюється за рахунок елементів покриттів, стін та інших огорожувальних конструкцій в залежності часу. Зміна функціонального призначення.	Наприклад спальня у день є кабінетом. Або навпаки вітальня на ніч перетворюється на спальню	За допомогою внутрішніх стін. Використання трансформовані перегородок, ширм, трансформовані меблі.
3	Періодична	Трансформація пов'язана з умовами проживання тієї чи іншої сім'ї. Трасформації підлягають внутрішні частини будинку.	Зміна функціонального призначення приміщення залежно від технологічних та функціональних змін.	Внутрішні планувальні архітектурні елементи

Важливе місце в дизайні інтер'єру займає предметне наповнення, а саме меблі. Вимогам комфорту в житлових, офісних і інших інтер'єрах відповідають багатофункціональні меблі, які повинні бути не тільки універсальними, а й практичними, щоб їх можна було пристосувати під будь-яку обстановку. Такими є саме трансформовані меблі.

Трансформовані меблі - це меблі, які виконує кілька функцій, тим самим об'єднуючи функціональні зони. Ці меблі знаходять широке вживання в устаткуванні житлових приміщень з обмеженим простором, оскільки дозволяє економно використовувати її. Тобто основна функція трансформованих меблів – мінімально ефективне використання корисної площини.

Даний тип меблів можливо умовно поділити на декілька видів (табл. 2).

Таблиця 2

*Види трансформованих меблів***Розсувні меблі**

Пов'язані із зміною розмірів за рахунок рухомого, шарнірного з'єднання деталей. Такі меблі слугують для короткочасного використання і тривалого зберігання в компактному вигляді. Зручність переміщення і транспортування - одна з головних цілей при створенні цих предметів.

Елемент, що трансформується в стіл зі стільцями

Трансформоване ліжко BedUP,
компанія Decadrages

Регульовані меблі

Меблі із змінними розмірами. До неї відносяться обідні столи, крісла для відпочинку із змінними нахилами сидіння і спинки, забезпечені додатково підголівниками і відкидними підніжками, збільшення чи зменшення меблів, не змінюючи їх основну функцію, дитячі меблі, що зростають разом з власником.

Трансформована тумба Шин и Томоко Азуми. Shin&Tomoko Azumi. Table - Chest

Трансформований стіл Rising and Furling, компанії DB Fletcher

Комбіновані меблі	
Меблі, що дозволяють змінювати функціональне призначення.	
  <p>Трансформована лавка Coffee Bench от польських дизайнеров. Сидіння перетворюється на стіл.</p>	 <p>Трансформований диван – ліжко, компанія Doc sofa.</p>

Висновки. В роботі були виявлення нові засоби адаптивного дизайну у підході вирішення інтер’єрів. Одним з них є трансформація архітектурних форм та інтер’єрів, яка може бути сезонною, добовою та періодичною, а також види трансформації меблів в інтер’єрах зі змінними властивостями, які поділяються на розсувні меблі, регульовані та комбіновані.

Література

1. Анисимов Л.Ю. Принципы формирования адаптируемого жилища // Наука образование и экспериментальное проектирование в МАРХИ: Труды МАРХИ. Мат. науч.-практ. конф. - Москва, «Архитектура-С», 2009. - С. 392 -399.
2. Гайдученя А. А. Динамическая архитектура: основные направления развития, принципы, методы / А. А. Гайдученя. – Киев: Будивельник, 1983. – 126с.
3. Сапрыкина, Н.А. Архитектурная форма: Статика и динамика: учеб. пособие / Н.А. Сапрыкина. М.: Архитектура-С, 2004. - 408 с.
4. Мебель для дома и офиса - <http://mebol.ru/divan-dvuxyarasnaya-krovat.html#more-40>

Література

1. Анисимов Л.Ю. Принципы формирования адаптируемого жилища // Наука образование и экспериментальное проектирование в МАРХИ: Труды МАРХИ. Мат. науч.-метод. конф. - Москва, «Архитектура-С», 2009. - С. 392 -399.
2. Гайдученя А. А. Динамическая архитектура: основные направления развития, принципы, методы / А. А. Гайдученя. - Киев: Будивельник, 1983. - 126с.
3. Сапрыкина, Н.А. Архитектурная форма: Статика и динамика: учеб. пособие / Н.А. Сапрыкина. М.: Архитектура-С, 2004. - 408 с.
4. Мебель для дома и офиса - <http://mebol.ru/divan-dvuxyarusnaya-krovat.html#more-40>

References

1. Anisimov L. Yu. Printsipyi formirovaniya adaptiruemogo zhilischa // Nauka obrazovanie i eksperimentalnoe proektirovanie v MARHI: Trudyi MARHI. Mat. nauch.-metod. konf. - Moskva, «Arhitektura-S», 2009. - S. 392 -399.
2. Gayduchenya A. A. Dinamicheskaya arhitektura: osnovnyie napravleniya razvitiya, printsipyi, metodyi / A. A. Gayduchenya. - Kiev: Budivelnik, 1983. - 126s.
3. Sapryikina, N.A. Arhitekturnaya forma: Statika i dinamika: ucheb. posobie / N.A. Sapryikina. M.: Arhitektura-S, 2004. - 408 s.
4. Mebel dlya doma i ofisa - <http://mebol.ru/divan-dvuxyarusnaya-krovat.html#more-40>

Аннотация

Русаков И. А., Данилюк И.Е. Особенности интерьеров в условиях адаптивного дизайна. В статье рассматриваются виды трансформации интерьеров и архитектурных форм для обеспечения функциональных требований в условиях адаптивного дизайна, а также предметное наполнение внутреннего пространства со свойствами трансформации.

Ключевые слова: адаптивный дизайн, адаптация, адаптивное жилище, трансформация, трансформируемая мебель, интерьер.

Abstract

Rusakov, I.A. Danyluk I.E. Features of the interior in the context of adaptive design. The article discusses the types of transformation of the interiors and architectural forms to ensure the functional requirements in terms of adaptive design, as well as substantive content of internal space with the properties of transformation.

Keywords: adaptive design, adaptation, adaptive housing, transformation, convertible furniture, and interior.